

SOCIÁLNÍ DÁVKY

Pečovatelská služba	1
Příspěvek na mobilitu	2
Příspěvek na zvláštní pomůcku	2
Příspěvek na mobilitu a provoz auta	4
Zamítnutí přiznání sociální dávky	4

Pečovatelská služba

Posláním pečovatelské služby je zajištění komplexní a kvalitní péče o občana, o jeho výživu a domácnost. Je tím do jisté míry kompenzována snížená soběstačnost starých i zdravotně postižených lidí, prodlužováno období jejich relativně nezávislého života v přirozeném prostředí vlastního domova a oddalována nutnost ústavního zaopatření.

Pečovatelskou službu zabezpečují obce a okresní úřady ve svých územních obvodech. Tuto službu mohou také poskytovat nestátní organizace.

Příjemci pečovatelské služby jsou těžce zdravotně postižení občané, nemocní a staří lidé, kteří nejsou schopni si sami obstarat nutné práce v domácnosti a další životní potřeby, nebo kteří pro nepříznivý zdravotní stav potřebují ošetření jinou osobou nebo další osobní péči, pokud jim potřebnou péči nemohou poskytovat rodinní příslušníci.

Pečovatelská služba se poskytuje občanům v jejich domácnostech včetně domácností v domech s pečovatelskou službou, v zařízeních pečovatelské služby, v domácnostech dobrovolných pracovníků pečovatelské služby, popř. i mimo domácnost a zařízení.

Pečovatelská služba se poskytuje za plnou i částečnou úhradu podle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách (podle vyhlášky č. 505/2006 Sb.) ve znění pozdějších platných předpisů, s přihlédnutím k věku, zdravotnímu stavu, příjmu a majetkovým poměrům občana a jeho rodinných příslušníků. K úhradě za úkony pečovatelské služby se může použít příspěvek na péči, byl-li osobě přiznán.

Podmínkou pro poskytování pečovatelské služby je sociální a zdravotní stav příjemce, jehož důsledkem je závislost na pomoci jiné osoby. Pečovatelská služby se zahajuje na návrh a doporučení ošetřujícího lékaře.

Žádost o pečovatelskou službu se podává u státních institucí u příslušného úřadu, u nestátních se uplatňuje přímo v té instituci, kterou si klient svobodně vybral.

Není určena doba poskytování, poskytuje se podle potřeby péče. Jednotlivé úkony provádějí pečovatelky. Jedná se např. o dovoz obědů, dovoz a donáška nákupů, běžný úklid v domácnosti, apod., úkony jsou uvedeny v zákoně o sociálních službách.

Postup zajištění pečovatelské služby:

- vyplnit "žádost na zavedení pečovatelské služby", kterou si necháte potvrdit Vaším ošetřujícím lékařem (obvodní, praktický lékař)
- kontaktovat pečovatelskou službu v místě bydliště

- pracovnice pečovatelské služby Vás navštíví za účelem doplnění informací a zjištění Vaší situace a potřeb (zjišťuje se výše důchodu = důchodový výměr, náklady na nájem a služby, Vaše potřeby pečovatelských služeb apod.)
- před zahájením pečovatelské služby je většinou nutné pro pečovatelku zajistit klíč od domu

Dovoz obědů:

- cena za 1 oběd se pohybuje zhruba v rozmezí 90-115,-Kč (službu lze v mnoha případech využívat až 7 dní v týdnu, vyšší cena o víkendech)
- cena za dovoz obědů bývá v rozmezí 35-50,-Kč/1 oběd
- obědy se většinou platí předem, dovoz v následujícím měsíci podle počtu odebraných obědů
- některé pečovatelské služby požadují od klientů zakoupení jídelních nosičů (jsou potřeba 2 soupravy, cena 300-500,-Kč/1 soupravu), jiné služby nosiče bezplatně půjčují.

Příspěvek na mobilitu:

Nárok na příspěvek na mobilitu

Nárok na příspěvek na mobilitu má osoba starší 1 roku, která má nárok na průkaz osoby se zdravotním postižením označený symbolem "ZTP" nebo "ZTP/P", opakovaně se v kalendářním měsíci za úhradu dopravuje nebo je dopravována a nejsou jí poskytovány pobytové sociální služby podle zákona o sociálních službách. Podmínky nároku na příspěvek na mobilitu, s výjimkou podmínky opakovaného dopravování za úhradu, musí být splněny po celý kalendářní měsíc.

Nejprve je tedy nutné od Úřadu práce získat průkaz "ZTP" nebo "ZTP/P" a teprve poté žádat o příspěvek na mobilitu. O příspěvek na mobilitu se žádá na krajských pobočkách Úřadu práce, v Praze na pobočce Úřadu práce hlavního města Prahy.

Výše příspěvku na mobilitu činí za kalendářní měsíc 900 Kč, vyplácí se zpětně za uplynulý měsíc

Výše dávky 2.900 Kč měsíčně náleží osobě, která po celý kalendářní měsíc využívá zdravotnický prostředek pro dlouhodobou domácí oxygenoterapii "kategorizační kód 10.03 nebo zdravotnický prostředek pro domácí plicní umělou ventilaci" kategorizační kód 10.08, Přílohy 3, zákona č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších zákonů. Pro výplatu příspěvku na mobilitu ve výši 2 900 Kč nutno doložit potvrzení zdravotní pojišťovny nebo smlouvu o výpůjčce zdravotnického prostředku.

Příspěvek na zvláštní pomůcku:

Nárok na příspěvek na zvláštní pomůcku

(1) Nárok na příspěvek na zvláštní pomůcku má osoba, která má těžkou vadu nosného nebo pohybového ústrojí nebo těžké sluchové postižení anebo těžké zrakové postižení charakteru dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu (déle než 1 rok), a její zdravotní stav nevylučuje přiznání tohoto příspěvku.

Nárok na příspěvek na pořízení motorového vozidla nebo speciálního zádržního systému má osoba, která má těžkou vadu nosného nebo pohybového ústrojí anebo těžkou nebo hlubokou mentální retardaci charakteru dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, a její zdravotní stav nevylučuje přiznání tohoto příspěvku.

Podmínkou pro poskytnutí příspěvku na zvláštní pomůcku dále je, že

- osoba je starší 3 let, je-li tento příspěvek poskytován na pořízení motorového vozidla, schodolezu, stropního zvedacího systému, schodišťové plošiny, schodišťové sedačky nebo na úpravu bytu, starší 1 roku v ostatních případech,

- zvláštní pomůcka umožní osobě sebeobsluhu nebo ji potřebuje k realizaci pracovního uplatnění, k přípravě na budoucí povolání, k získávání informací, vzdělávání anebo ke styku s okolím,

Je-li příspěvek poskytován na pořízení motorového vozidla, je rovněž podmínkou, že se osoba opakovaně v měsíci dopravuje motorovým vozidlem.

Je-li příspěvek na pořízení schodišťové plošiny, schodišťové sedačky nebo stropního zvedacího systému, je rovněž podmínkou souhlas vlastníka nemovitosti s provedením instalace tohoto zařízení a jeho provozem.

Příspěvek na zvláštní pomůcku nelze poskytnout, jestliže zvláštní pomůcka je zdravotnickým prostředkem, který je plně nebo částečně hrazen z veřejného zdravotního pojištění.

Příspěvek na pořízení motorového vozidla, se opětovně poskytne při splnění požadovaných podmínek nejdříve po uplynutí 120 kalendářních měsíců po sobě jdoucích.

Stanovení výše příspěvku na zvláštní pomůcku

Na pořízení zvláštní pomůcky, jejíž cena je nižší než 10000 Kč, se příspěvek na zvláštní pomůcku poskytne v případě, je-li příjem osoby a příjem osob s ní společně posuzovaných nižší než osminásobek životního minima jednotlivce nebo životního minima společně posuzovaných osob podle zákona o životním a existenčním minimu. Z důvodů hodných zvláštního zřetele, zejména žádá-li osoba opakovaně o příspěvek na různé zvláštní pomůcky, jejichž cena je nižší než 10000 Kč, lze tento příspěvek poskytnout, i když příjem osoby a příjem osob s ní společně posuzovaných přesahuje částku životního minima.

Výše příspěvku na zvláštní pomůcku se stanoví tak, aby spoluúčast osoby činila 10 % z ceny zvláštní pomůcky, nejméně však 1000 Kč.

Výše příspěvku na pořízení zvláštní pomůcky, jejíž cena je vyšší než 10000 Kč, se stanoví tak, aby spoluúčast osoby činila 10 % z ceny zvláštní pomůcky. Maximální výše příspěvku na zvláštní pomůcku činí 350000 Kč, s výjimkou příspěvku na pořízení schodišťové plošiny, jehož maximální výše činí 500000 Kč.

Maximální výše příspěvku na pořízení motorového vozidla činí 285000 Kč, závisí na příjmu žadatele a společně posuzovaných osob. V případě příjmu do výše 16-násobku životního minima, může být částka příspěvku 285000 Kč, u příjmu žadatele vyššího než 20-násobek životního minima, může být příspěvek pouze 185000 Kč. Pro výpočet životního minima posuzovaných osob lze využít kalkulaček dostupných na internetu.

Příjem žadatele

Příjem osoby se stanoví jako měsíční průměr příjmů žadatele o příspěvek na zvláštní pomůcku nebo součtu měsíčních příjmů žadatele o příspěvek na zvláštní pomůcku a osob s ním společně posuzovaných. Rozhodným obdobím, za které se zjišťuje příjem, je kalendářní čtvrtletí předcházející kalendářnímu měsíci, ve kterém byla podána žádost o příspěvek na zvláštní pomůcku.

Příspěvek na mobilitu a provoz auta:

Zdravotně postižený občan, držitel motorového vozidla - dálniční známky

Zákon o pozemních komunikacích byl novelizován zákonem č. 102/2000 Sb. Z této novely vyplývá, že pro těžce zdravotně postižené osoby se nevydává zvlášť upravený kupon. Motorová vozidla používaná k dopravě těžce zdravotně postižených občanů tedy nemusí být vybavena speciálně upravenou dálniční známkou (osvobození od zpoplatnění dle § 20a, odst.1h zákona č. 13/1997 Sb.).

Dále je majitel průkazu a označení ZTP a ZTP/P oprávněn požádat u obecního úřadu o vystavení parkovací karty ke svému vozidlu v místě bydliště.

Doklady předkládané při kontrole Policií ČR

V případě kontroly musí uživatel vozidla předložit platný průkaz ZTP nebo ZTP/P nebo jinak prokazatelně doložit, že je jeho držitelem.

Označení vozidla ZTP, ZTP/P (zákon č. 361/2000 Sb.)

Označení vozidla přepravujícího osobu těžce pohybově postiženou (označení 02) obdrží osoba, které byly přiznán příspěvek na péči II. stupně s výjimkou postižených úplnou nebo praktickou hluchotou, nebo III. stupně od krajské pobočky Úřadu práce. Vozidla označená zvláštním označením mohou (§ 67, odst. 4-8):

- v jednotlivých případech a je-li to naléhavě nutné, po dobu nezbytně potřebnou nedodržovat zákaz stání vyplývající z dopravní značky "zákaz stání", přičemž nesmí být ohrožena bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích
- vjíždět na vyhrazené parkoviště, na něž je vozidlu bez zvláštního označení č. 02 vjezd zakázán, a je zde zákaz zastavení a stání.
- vjíždět do zákazu vjezdu označeném jako "dopravní obsluha vjezd povolen", "jen zásobování", "mimo zásobování", "jen dopravní obsluha" a "mimo dopravní obsluhy"
- v jednotlivých případech a je-li to naléhavě nutné, mohou vjíždět i do oblasti označené dopravní značkou "Pěší zóna".

Zamítnutí přiznání sociální dávky:

Je-li žádost o poskytnutí některé z uvedených sociálních dávek zamítnuta nebo je přiznána v neodpovídající výši, je možné proti rozhodnutí příslušného orgánu (krajské pobočky Úřadu práce) nebo i během řízení podat "opravný prostředek":

1) Během probíhajícího řízení lze podat tyto procesní **opravné prostředky**:

- námitka (proti postupu úředníků, lékařů, proti obsahu zdravotního posudku, proti zastavení výplaty, změně výše výplaty příspěvku, apod.)
- stížnost (proti postupu úředníků - podjatost).

2) Po ukončení řízení je možné po obdržení rozhodnutí podat odvolání proti rozhodnutí do 15 dnů ode dne doručení rozhodnutí (písemně, uvést důvod nesouhlasu s rozhodnutím), odvolací řízení musí proběhnout ve lhůtě do 30 dnů, o odvolání rozhoduje MPSV, odvolání nemá odkladný účinek.

3) Po nabytí právní moci rozhodnutí lze podat opravný prostředek - žádost o "obnovu řízení", tento opravný prostředek je možné podat nejpozději do 3 let ode dne vydání rozhodnutí, resp. do 3 měsíců ode dne prokazatelného zjištění nových skutečností opravňujících k obnově řízení (např. změna zdravotního stavu).

(aktualizace k 1.7.2025)

Zdroj:

stránky - *Osobní asistence* - <https://www.osobniasistence.cz>

Milan Čok (info@osobniasistence.cz)

část - *Osobní asistence » Asistence » Sociální dávky*

Praha 17. 11. 2025